

KOMUNIKAT PRASOWY nr 103/25

Luksemburg, 1 sierpnia 2025 r.

Wyrok Trybunału w sprawach połączonych C-758/24 | [Alace] i C-759/24 | [Canpelli]¹

Ochrona międzynarodowa: uznanie państwa trzeciego za „bezpieczny kraj pochodzenia” powinno podlegać skutecznej kontroli sądowej

Złożony przez obywatela państwa trzeciego wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej może zostać odrzucony w ramach prowadzonej w trybie przyspieszonym procedury granicznej, w sytuacji gdy jego kraj pochodzenia został uznany za „bezpieczny” przez państwo członkowskie. Trybunał wyjaśnił, że uznanie to może nastąpić w drodze aktu ustawodawczego, pod warunkiem że akt ten będzie podlegać skutecznej kontroli sądowej dotyczącej poszanowania kryteriów materialnych określonych w prawie Unii. Źródła informacji, na których opiera się to uznanie, powinny być dostępne dla wnioskodawcy i sądu krajowego. Państwo członkowskie nie może jednak włączyć danego państwa do wykazu bezpiecznych krajów pochodzenia, jeżeli nie zapewnia ono wystarczającej ochrony dla ogółu jego ludności.

Zgodnie z dyrektywą 2013/32/UE² państwa członkowskie mogą przyspieszyć rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej i przeprowadzić je na granicy, jeżeli wnioski te pochodzą od obywateli państw trzecich uznanych za zapewniające wystarczającą ochronę. We Włoszech uznanie państw trzecich za „bezpieczne kraje pochodzenia” odbywa się od października 2024 r. w drodze aktu ustawodawczego. Zgodnie z tym aktem Bangladesz jest uznany we Włoszech za taki „bezpieczny kraj pochodzenia”.

To w tym kontekście dwaj obywatele Bangladeszu uratowani na morzu przez włoskie władze zostali przewiezieni do ośrodka detencyjnego w Albanii na podstawie protokołu Włochy-Albania³, gdzie złożyli wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej. Ich wniosek został rozpatrzony w trybie przyspieszonym na granicy przez władze włoskie, które odrzuciły go jako bezzasadny ze względu na to, że ich kraj pochodzenia jest uznany za „bezpieczny”.

Wnioskodawcy zaskarżyli decyzję odmowną do Tribunale ordinario di Roma (sądu w Rzymie, Włochy), który zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości w celu wyjaśnienia stosowania koncepcji bezpiecznego kraju pochodzenia i obowiązków państw członkowskich w zakresie skutecznej kontroli sądowej. Sąd odsyłający twierdzi, że, w przeciwieństwie do poprzedniego reżimu, akt ustawodawczy z października 2024 r. nie określa źródeł informacji, na których oparł się włoski ustawodawca przy ocenie kraju jako bezpiecznego. W związku z tym zarówno wnioskodawca, jak i organ sądowy zostali pozbawieni możliwości, odpowiednio, zakwestionowania i kontroli zgodności z prawem takiego domniemania bezpieczeństwa poprzez zbadanie w szczególności pochodzenia, mocy obowiązującej, wiarygodności, znaczenia, aktualności i kompletności tych źródeł.

Trybunał odpowiedział, że **prawo Unii nie stoi na przeszkodzie temu, aby państwo członkowskie uznało państwo trzecie za bezpieczny kraj pochodzenia w drodze aktu ustawodawczego, pod warunkiem że uznanie to może podlegać skutecznej kontroli sądowej**. Kontrola ta powinna dotyczyć poszanowania materialnych przesłanek takiego uznania przewidzianych w załączniku I do dyrektywy, w szczególności gdy wniesiono skargę na decyzję oddalającą wniosek o udzielenie azylu w ramach procedury przyspieszonej mającej zastosowanie do obywateli uznanych w ten sposób państw.

Trybunał podkreślił również, że **źródła informacji, na których opiera się takie uznanie, muszą być wystarczająco dostępne zarówno dla wnioskodawcy, jak i dla właściwego sądu**. Wymóg ten ma na celu

zagwarantowanie skutecznej ochrony sądowej, umożliwiającej wnioskodawcy skuteczne dochodzenie jego praw, a sądowi krajowemu przeprowadzenie pełnej kontroli. Ponadto sąd weryfikując, czy takie uznanie spełnia przesłanki określone w załączniku I do dyrektywy, może wziąć pod uwagę informacje, które sam zgromadził, pod warunkiem sprawdzenia ich wiarygodności i umożliwienia obu stronom postępowania przedstawienia uwag w przedmiocie tych dodatkowych informacji.

Wreszcie Trybunał wyjaśnił, że do czasu wejścia w życie nowego rozporządzenia, które zastąpi obecnie obowiązującą dyrektywę, **państwo członkowskie nie może uznać za „bezpieczny” kraj pochodzenia państwa trzeciego, które nie spełnia w odniesieniu do niektórych kategorii osób materialnych przesłanek takiego uznania**. Nowe rozporządzenie⁴, które dopuszcza wyjątki w stosunku do takich łatwych do zidentyfikowania kategorii osób, będzie obowiązywać od 12 czerwca 2026 r., ale prawodawca Unii może przyspieszyć tę datę.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

[Tutaj](#) znajduje się film wideo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z omówieniem wyroku.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Niniejszym sprawom zostały nadane fikcyjne nazwy. Nie odpowiadają one rzeczywistym nazwom ani rzeczywistym nazwiskom żadnych ze stron postępowania.

² [Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE](#) z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (zwana dalej „dyrektywą”).

³ Protokół między Włochami a Albanią sporządzony w Rzymie w dniu 6 listopada 2023 r. i ratyfikowany ustawą nr 14 z dnia 21 lutego 24 r. ustanawia ośrodek detencyjny i repatriacyjny na terytorium Albanii, lecz pod jurysdykcją włoską. Ośrodek ten jest przeznaczony dla wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową i umożliwia zastosowanie procedury przyspieszonej na granicy wobec obywateli krajów uznanych za bezpieczne.

⁴ [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2024/1348](#) z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia wspólnej procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową w Unii i uchylenia dyrektywy 2013/32.